

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Christophori Cellarii Compendium Antiquitatum
Romanorum**

Cellarius, Christoph

Halae Magdeburgicae, 1774

VD18 10161015

Sect. IV. De Petitione Honorum.

urn:nbn:de:gbv:45:1-17085

SENECA *de ira lib. II. cap. 7.* & AVSONIVS *in gratiarum actione ad Gratianum cap. V. num. 2.*

§. III.

Neque vero magistratus tantum creabantur in campo; verum alia etiam ibi acta sunt cum populo negotia, item iudicia certa & similia ad rem publicam pertinentia: LIVIVS *lib. XXXI. cap. 6. lib. IV. cap. 23. lib. VI. cap. 20.* & CICERO *pro domo cap. XXX. & XXXII.*

SECT. IV.

DE PETITIONE HONORVM.

§. I.

PETITORES honorum *candidati* 1) dicebantur a toga candida. Vnde Ciceronis oratio in toga candida contra competitores suos apud ASCONIVM *in fragmentis.* Plus autem est candida, quam alba, & splendorem superadditum significat. Petentium autem toga, vt noscerentur ab aliis, creta candidior fiebat. ISIDORVS *Hispalensis lib.*

1) Candidati, siue ii, qui comitiis honores petere volebant, ante omnia preces ad numina mittebant, quibus desiderium suum exponere ac supplices rogare solebant, vt votis dii satisfacerent, remque ex animi sententia succedere iuberent: vide PERSIVM *sat. II. v. 39.* & PLAVTVM *rud. act. I. scen. 5. v. II.* Deducebant eos amici in campum Martium, vbi quibuscunque mediis fauorem populi sibi colligere studebant. Distribuebant pecuniam, obuios salutabant, ac quasuis blandas adhibebant adpellationes, vt inde pluriimorum gratiam inirent ac suffragia eorum sibi conciliarent; quemadmodum CICERO *lib. II. epist. I. ad Atticum,* PLVTARCHVS *quest. Rom. XLVIII.* & MARTIALIS *epigr. I. v. 113.* testantur.

lib. XIX. origin. cap. 24: toga candida eademque cretata, in qua candidati, id est, magistratum petentes, ambiebant, addita creta, quo candidior insigniorque esset. Et PERSIVS sat. V. v. 147:

- - - quem tollit hiantem

Cretata ambitio.

Prohibitum quidem aliquando fuit, ne cui album in vestimentum addere liceret, ut LIVIVS refert *lib. IV. cap. 25.* sed non fuit observatum. Difficilior autem aditus ad honores erat propter multitudinem suffragiorum. Quæ vero a potentioribus prius, quam a promiscua multitudine expectanda erant, quia hæc ab illis regebatur. Inde cursare, ambire, prensare soliti candidati; nec tantum per se, sed etiam per amicos, qui voce, litteris candidatos commendabant aliis. Exempla sunt apud CICERONEM *lib. II. ep. 6.* qua Milonem consulatus candidatum Curioni commendat, & apud PLINIVM *lib. II. ep. 9.* qua sollicitus est, ut Euricio tribunatum plebis impetret, & *lib. VIII. ep. 23. num. 5.* quo discursu, qua vigilantia hanc ipsam ædilitatem petiit.

§. II.

Quod vero ad ipsos candidatos attinet, illorum studia, cursitationes, prensationes, omnium copiosissime descripsit MAMERTIVS *in paneg. ad Iulianum cap. XVI.* Adde AVSONII *paneg. cap. V.* ubi illa non solum, quæ ante ibidem in urbe, verum etiam quæ in campo Martio a candidatis agebantur, egregie describuntur.

§. III.

Etiam illo tempore, quo petebant, necesse erat,
mo-

dignitas erat, quod plebiscita legibus proprie dictis & senatus decretis lege hortensia sunt æquiparata, de quibus supra diximus. Accessit, quod summum est, prouocatio ad populum contra senatum, aut maiores magistratus, vbi *populi* nomine potissimum plebs significatur; equestri tamen ordine non excluso. Vide exemplum apud LIVIUM *lib. II. cap. 56. seq.* Impetratum etiam, ut LIVIUS *codem libro cap. 56. & 58.* habet, ut tributis comitiis, id est, sine patribus, tribuni plebis crearentur,

§. IV.

Non ergo plebeius ordo tantum viles homines, aut opifices continebat, sed magnos quoque & præstantes viros; cuius ordinis duo erant summa præsidia, prouocatio ad populum & tribunatus plebis, quem etiam imperatores seu cæsares omnes propter summam potestatem in se receperunt.

SECT. II.

DE STATV HOMINVM DIVERSO
APVD ROMANOS.

CAP. I.

DE STATV LIBERORVM.

§. I.

STATVM hominum iureconsulti vocant, quando

alii, ad quos SVETONIUS *vit. Aug. cap. II.* pertinet, Tarquinium Priscum nominant. Eo tempore, quo Spurius Mælius ob adfectatam nimiam potestatem casus est, plebem ad senatum admissam esse, ex LIVIO *lib. IV. cap. 15.* quidem liquet; sed iam ante Mælium idem factitatum esse, probabile viderur: conf. IO. SAR. ZAMOSCIVM *de senat. Rom. lib. I. cap. 6.*